

Update-notitie QBWat 5.20

Notitie bij de release van versie 5.20 van QBWat, 28 juni 2013

Na de herziene maatlatten voor natuurlijke wateren (versie 5.0x) en de herziene default maatlatten voor sloten en kanalen (versie 5.1x) zijn nu ook de herziene en gevalideerde maatlatten voor de overige wateren in QBWat opgenomen. Naar aanleiding van de validatie van deze maatlatten zijn er ook een aantal aanpassingen in de maatlatten van andere typen doorgevoerd, zowel bij natuurlijke wateren als bij sloten en kanalen. Zie voor daarover de Stowa-website. Daarnaast zijn een aantal verbeteringen doorgevoerd in het programma waardoor invoer die tot foute resultaten leidt beter wordt afgevangen.

1. Overige wateren

Deze maatlatten betreffende de kleinere wateren waarover Nederland zich geen rapportage verplichting heeft gegeven: M5, M11, M13, M16, M17, M18, M22, M25, M26, R1, R2, R3, R11. Het maatlatdocument is in conceptvorm gepresenteerd op 30 mei 2013 in Amersfoort (http://www.stowa.nl/nieuws__agenda/agenda/Informatiebijeenkomst_doelen_en_maatlatten__overige_wateren_) en verschijnt binnenkort in druk. Het document is als PDF-bestand al eerder beschikbaar op de website van Stowa.

Waarschuwing subtypen R1 en R2 !

Watertypen R1 en R2 moeten voor fyto bentos worden uitgesplitst in varianten a en b. R1a en R2a zijn de varianten met lage alkaliniteit R1b en R2b hebben een hoge alkaliniteit. Bij aanbieden van monsters van andere kwaliteitselementen mag ook type R1 en R2 worden aangegeven, maar in bestanden waarin aggregatie met andere (deel-)maatlatten verlangd wordt moeten die varianten altijd worden aangegeven, ook al kennen die andere maatlatten zelf geen uitsplitsing.

Als toch R1 of R2 bij fyto bentos wordt aangeboden dan volgt een waarschuwing in de logfile dat het type niet herkend is, maar dat er wel een varianttype bestaat.

Die waarschuwing (dat er wel een varianttype bestaat) wordt overigens nu ook gegeven bij R8 voor macrofauna, en voor M1, M6 en M7 bij verschillende maatlatten.

2. Impliciete effecten voor de andere typen.

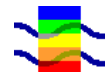
Er zijn een aantal overige wateren gevalideerd waardoor andere, eerder gepubliceerde typen ook automatisch worden aangepast omdat ze zijn gebaseerd op deze overige wateren.

M12, macrofyten

Bij de validatie bleek dat deze veel te laag scoorde. De nieuwe constanten zijn overgenomen als erratum in het maatlatdocument. Er zijn bovendien 9 soorten toegevoegd.

M9, Macrofauna

Voor dit type wordt de maatlat van M26 gebruikt. Omdat deze is gevalideerd, is ook de maatlat voor M9 impliciet aangepast. De soortenlijst is uitgebreid. Daarnaast bleek ook de verkeerde rekenmethode toegepast (van sloten), waardoor de berekeningen met versie 5.1x ook niet kloppen. Dit type is overigens niet voor rapportage aangemeld, dus waarschijnlijk heeft niemand het gemerkt.

3. Verbeterde soortherkenning

Steeds meer macrofauna-soorten worden herkend als indicatief als de groep waartoe ze behoren indicatief is. Omdat TWN geen informatie bevat over welke soorten tot de groepen worden gerekend, wordt deze informatie alleen toegevoegd als gebruikers deze relaties doorgeven (hetgeen zeer op prijs wordt gesteld). Bij twijfel blijft het altijd mogelijk om de naam van de soort te veranderen in de groepsnaam. Doorgeven aan helpdesk van deze kennis wordt zeer op prijs gesteld.

Planktongroepen waarvan alleen exemplaren van beperkte grootte indicatief zijn voor een bloei worden beter herkend, indien de toevoeging zoals “< 5 µm” op correcte wijze aan de naam is toegevoegd, zie voor details de handleiding.

4. Bug fixes

Er waren bijna geen echte fouten meer in het programma gevonden sinds versie 5.12 (alleen chlorofyl en vissen, zie hierna), maar het was nog wel mogelijk data zodanig aan te leveren dat er wel fouten optraden. Die fouten worden nu beter onderschept met een waarschuwing of weigering de data te accepteren.

Bestanden met meerdere chlorofyl-metingen per meetpunt en per jaar én planktontellingen op dezelfde meetpunten aggregaerden niet goed. Voor de deelmaatlat chlorofyl werden dan de gemiddelde EKR per meting gebruikt voor het eindoordeel fytoplankton per meetobject/waterlichaam. Door zomerhalfjaar-gemiddelden chlorofyl aan te bieden kon dat worden omzeild. Sinds deze versie is het ook mogelijk de afzonderlijke chlorofyl-metingen aan te bieden; QBWat rekent dan zelf het zomerhalfjaar-gemiddelde uit, echter zonder weging en ongeacht de datum van waarneming (dat blijft voorlopig de verantwoordelijkheid van de gebruiker).

Bij vissen is het aggregeren van monsterdata (samenvoegen van monsters per traject of waterlichaam vóór beoordeling) niet meer mogelijk omdat dit leidde tot onjuiste visbestandschattingen. Vanaf deze versie worden alle monsters beoordeeld als complete visbestandschattingen en wordt de beoordeling alle monsters geaggregeerd tot een waterlichaambeoordeling. Bij kleine rivieren en sloten en kanalen wordt hier visbestandschattingen per traject aangenomen en een monster wordt gelijkgesteld met traject. (dit was geen echte fout, maar kon wel foute resultaten opleveren als er meerdere monsters met hetzelfde meetpunt werden aangeboden, dat lukt nu niet meer).

Verder zijn er een aantal schoonheidsfoutjes opgelost zoals de overbodige lege regels in de listing-uitvoer van de fyto-benthosbeoordeling.

5. Geen waarschuwingen en vragen tussendoor

Waarschuwingen en melding worden vanaf deze versie helemaal niet meer interactief gegeven, behalve als er ernstige fouten optreden tijdens het uitvoeren van het programma. Alle waarschuwingen en foutmeldingen staan in de logfile. Daarmee kunnen ongemerkt fouten aan de aandacht ontsnappen, maar daarmee is het draaien van meerdere bestanden vanuit ander software en toepassingen in de cloud (direct aanroepen van QBW.EXE met de switch /Q) mogelijk.